

PORIN TAIDEMUSEO

Eteläranta 28100 Pori 10 puh. 939-412220

TOIMINTAKERTOMUS
VUODELTA 1980

PORIN TAIDEMUSEO
Toimintakertomus 1980

1. YLEISTÄ
2. HALLINTO
3. HENKILÖKUNTA
4. TOIMINTA
  - 4.1 Taidekokoelmat
  - 4.2 Arkistot ja käsikirjasto
  - 4.3 Näyttelytoiminta
  - 4.4 Julkaisu- ja tiedotustoiminta
  - 4.5 Esitelmät ja esittelyt
  - 4.6 Muu toiminta
5. Talous

1. YLEISTÄ

Porin taidemuseon toiminta painottui kertomusvuoden, ensimmäisen yhtenäisen toimintavuoden aikana museaalisten perustehtävien hoitamiseen: kokoelmien tutkimukseen, perusnäyttelyn suunnitteluun ja arkistomateriaalin järjestämiseen. Vuoden aikana laadittiin museo – ja tietokonealan edustajien yhteistyönä myös taidekokoelmien rekisteröintiin tarkoitettu ATK-ohjelma, joka on suunniteltu nimenomaan museokäyttöön työvälineeksi, helpottamaan kokoelmiin liittyvää tietojenkäsittelyä.

Taidemuseo on toiminut kesällä 1979 valmistuneissa tiloissa museorakennuksen itäpäässä. Näyttelytiloina on käytetty museon aulaa, kahvilaa ja luentosalitilaa (vajaa 300 m²). Varastotiloja ei ole ollut ja toimistotilana on ollut yksi noin 10 m²:n huone. Tilojen puute on vaikeuttanut erityisesti toimistotyötä, yleisöpalvelua ja näyttelytoimintaa. Taidekokoelmat ovat edelleen varastoituina tilapäisissä varastotiloissa.

Museo on ollut yleisölle avoinna näyttelyjen aikana kello 12-18. Maanantaisin museo on ollut suljettu. Museon kahvila on ollut yleisölle avoinna aukioloaikoina. Museoon on ollut vapaa pääsy ja toimivuoden aikana näyttelyissä kävi yhteensä 25.000 henkilöä.

2. HALLINTO

Porin taidemuseon omistaa Porin kaupunki ja se toimii kaupungin kulttuurilautakunnan alaisuudessa. Museon johtokuntana toimii kulttuurilautakunnan kuvataidejaosto. Kuvataidejaostoon kuuluivat kertomusvuonna seuraavat kulttuurilautakunnan nimeämät jäsenet henkilökohtaisine varajäsenineen:

Puheenjohtajana markkinointisihteeri Aimo Ruusunen,
vj. toimittaja Leila Broman,
varapuheenjohtajana opettaja Sirkka-Liisa Unkila,
vj. opettaja Olavi Vaahtera,
Jäseninä
kirjastonhoitaja Eira Levander,
vj. rehtori Esa-Erik Yrjönkoski,
rehtori Pertti Ala-Outinen 10/28.7.1980 asti,
toimistos sihteeri Marketta Jokinen 12/8.9.1980 lähtien,
vj. lehtori Helmi Stigell,
rouva Aino Korhonen,
vj. lehtori Simo Korpela,
valaja Tauno Söderberg,
vj. offsetpainaja Raimo Viinamäki.

Kaupunginhallituksen edustajana kuvataidejaostossa on ollut opetusneuvos Pauli Happonen. Käsiteltyjen asioiden esittelijöinä ovat toimineet museonjohtaja Marketta Seppälä (taidemuseo) ja rehtori Pertti Ala-Outinen (Porin kaupungin taidekoulu). Sihteerinä on toiminut kulttuurisihteeri Sulo A. Savo.

Kuvataidejaosto kokoontui 17 kertaa ja pöytäkirjoihin merkittiin 151 taidemuseota tai yleensä kuvataideasioita käsittävää pykälää. Kulttuurilautakunnassa käsiteltiin kuvataidejaoston esityksestä 17 taidemuseon hallintoon tai yleensä kuvataiteeseen liittyvää pykälää. Taidemuseon kassa- ja tilivirastona on kaupungin rahatoimisto.

3. HENKILÖKUNTA

Kertomusvuoden aikana ovat museossa työskennelleet seuraavat henkilöt:

Marketta Seppälä, FK, museonjohtaja
Aira Laiho, merkonomi, kanslisti 1.8. lähtien
Ritva Maja, siivooja
Pirjo-Riitta Lindholm, tp. valvoja-opas
Birgit Santala, merkonomi, toimistosihtööri-museoapulainen (virastotyöntekijä) 22.10. asti ja museoapulainen 23.10. lähtien
Hilkka Kuusijärvi, Huk, tp. tutkija 1.10. lähtien
Päivi Åkerman, Fil.yo, tp. museoharjoittelija 19.5. – 18.8.
Eila Rantanen, tp. museoapulainen 7.2. – 30.4.
Eila Leino, tp. museoapulainen 7.2.- 30.4.
Jussi Vanha-Honko, ATK-insinööri (virastotyöntekijä) 5.3. – 31.7.

Koulutus, edustukset

Museon henkilökunta on suorittanut kertomusvuoden aikana kaksi opintomatkaa, 26.1.1980 Vaasan ja Uumajan museoihin sekä 29.11.1980 Jyväskylän museoihin. Museonjohtaja Marketta Seppälä osallistui Suomen museoliiton 57. vuosikokoukseen Jyväskylässä 17.5. kaupunginhallituksen nimeämänä edustajana. Valtakunnallisille museopäiville 16.- 17.5. Jyväskylässä osallistuivat kuvataidejaoston puheenjohtaja Aimo Ruusunen, varapuheenjohtaja Sirkka-Liisa Unkila, kulttuurisihtööri Sulo A. Savo ja museonjohtaja Marketta Seppälä. Museonjohtaja Marketta Seppälä on tutustunut Riikan museoihin ja kuvataidenäyttelyihin 29.8.- 1.9.1980.

4. TOIMINTA

4.1 Taidekokoelmat

Porin kaupungin taidekokoelmat

Porin kaupungin taidekokoelmaan kuuluvien teosten hankinnasta on vastannut vuoden 1980 loppuun saakka kaupungin kuvataidelautakunta. Kokoelmaan kuuluvat teokset on lautakunnan esityksen mukaisesti sijoitettu yleisesti esille eri virastoihin ja laitoksiin. Kertomusvuoden päättyessä kaupungin kokoelmissa oli yhteensä 587 teosta. Porin taidemuseo on huolehtinut kaupungin kokoelmiin kuuluvien teosten kortistoinnista ja luetteloinnista sekä kehystyksestä. Teoksia on valokuvattu ja niistä koottuja pienoisenäyttelyjä on lainattu koulujen ja harrastuspiirien käyttöön. Kuvataidelautakunnan hankinnoista taidemuseon kokoelmiin kirjattiin seuraavat teokset:

Ahlgren Lauri, ”Pilvien anatomia”, serigrafia
Hanhijoki Marjatta, ”Malli ja tausta”, etsaus
Helenius Matti, ”Laituri ja vene”, etsaus/akvatinta ja
”Railo”, etsaus/akvatinta
Hervo Erkki, ”8-78”, puupiirros ja ”4-76”, puupiirros
Kallio Manno, ”Varaslähtö”, etsaus/akvatinta ja
”Hermet kireällä”, etsaus/akvatinta
Kanerva Raimo, ”Lelukaappi”, serigrafia
Lamberg Ensio, ”Viimeiset lehdet”, puupiirros
Mattinen Seppo, ”Nukahtanut humalainen”, puupiirros ja
”Hapannaama”, puupiirros
Mether-Borgström Ernst, ”Omis”, serigrafia
Mikkonen Aune, ”Puistonreuna”, kuivaneula
Ojala Antti, ”Lasitemppu”, kivipiirros ja
”Pallotempu”, kivipiirros
Pietilä Tuulikki, ”Suurkaupunki”, kuivaneula ja
”Katedraali”, kuivaneula
Horila Kerttu, ”Järjestysmies”, keramiikkaveistos
Palonen Sinikka, ”Risto ja savikissa”, öljymaalauk
Ahtola Taisto, ”Laulajatar Madisonista”, öljymaalauk ja
”Klovnen vappuaamu”, öljymaalauk
Riskula Helge, ”Tanssit”, linopiirros
Waskilampi Matti, ”Huutavan ääni erämaasta”, etsaus.

Kulttuurilautakunnan kuvataidejaosto on kertomusvuoden aikana aloittanut myös ns. museokokoelman kartuttamisen. Vuoden aikana hankittiin yhteensä 48.100 markalla seuraavat teokset:

Maalaukset

Mäkilä Jarmo, ”Bdam”, öljymaalauk, 1979
Kulmala Matti, ”Vanha tatti”, öljymaalauk, 1980
Enckell Carolus, ”Ikkuna itään ja länteen”, öljymaalauk, 1975-78
Palonen Sinikka, ”Aamu”, öljymaalauk, 1979

Tuominen Immo, ”Vuodenajat”, öljymaalauk, 1979
Elomaa Arne, ”Louhos”, öljymaalauk, 1964
Solin Pekka, ”Jäähv Väiset asemalle”, öljymaalauk, 1979 ja
”Peilaava morsian”, öljymaalauk, 1979.

Grafiikka

Salonen Heli, ”Kesä”, akvatinta/viivasyövytys, 1979
Reinikainen Raimo, ”Vaaramaisema”, serigrafia, 1979
Krohn Inari, ”Oraspelto”, viivasyövytys, 1978
Rantanen Ulla, ”Aihe luonnosta”, litografia/offset, 1979
Riskula Helge, ”Kissa ja lintu”, linopiirros, 1980
Lund Lisbet, ”Puu”, akvatinta, 1980
Hakaniemi Elina, ”Näkymä Söderiltä”, viivasyövytys/akvatinta, 1980
Koskela Matti, ”In the future II”, serigrafia, 1980
Kaskipuro Pentti, ”Stilleben II”, grafiikanmappi 4 vedosta.

Lahjoituksina Porin taidemuseon kokoelmiin kirjattiin seuraavat teokset:

Ahtola Taisto, ”Tiedemies”, öljymaalauk, 1978-80 lahj. taiteilija
Olsson Arne, ”Valkoista valoa”, öljymaalauk
Lahj. lehtori Rauha Maijala
Raimo Heino, ”Taisto Ahtola”, mitali, 1973, pronssi
Lahj. Suomen Kuvataidejärjestöjen Liitto
Hall Richard, ”Muotokuva Edward Hallista”, pastelli, 1910
Lahj. ylilääkäri M. R. Hall
Santtu Lauri, ”Ben Renvall muovailee monumenttia”, litografia, 1979
Lahj. taiteilija
Santtu Lauri, ”Professori Tuhkan ja faktori Koivusen keskustelu Suomen
taidelitografiasta”, litografia, 1979
Lahj. taiteilija
Solin Pekka, ”Sommitelma”, 1974
Lahj. taiteilija.

Maire Gullichsenin taidesäätien kokoelmat

Maire Gullichsenin taidesäätien kokoelmat inventoitiin teoskohtaisesti (mitat, kunto, yms. kortistotiedot) Noormarkussa. Kokoelmista on kertomusvuoden aikana laadittu myös varsinainen museaalinen luettelo. Osa kokoelman teoksista on valokuvattu.

Maire Gullichsenin ja Porin kaupungin kesken allekirjoitettiin 3.10.1980 sopimus kokoelmien sijoittamisesta Porin taidemuseoon. Taidesäätien kokoelma käsittää 409 teosta (3.10.1980) kotimaista nykytaidetta. Taidesäätien toiminnasta vastaa säädikirjan mukaan hallitus, johon kuuluvat säätien perustaja professori Maire Gullichsen (puheenjohtaja) henkilökohtaisen varajäsenenään fil.lis. Lilli Alanen, akateemikko Sam Vanni, fil.tri Salme Sarajas-Korte sekä Porin kaupungin edustajina 1.1.1980 alkaneella kolmivuotiskaudella varsinaisina jäseninä apulaiskaupunginjohtaja Mikko Sävelä ja taidemuseonjohtaja Marketta Seppälä, heidän varajäsenenään apulaiskaupunginjohtaja Ylermi Säteri ja kaupunginarkkitehti Matti Salmivalli. Säätien asiamiehenä ja sihteerinä

toimii kulttuurisihteeri Sulo A. Savo. Säätiön asioiden hoito on keskitetty Porin kaupungin kulttuuritoimistoon.

4.2 Arkistot ja käsikirjasto

Museon kuva-arkistoon on kertomusvuoden aikana hankittu kokoelmiin kuuluvien teosten arkistokuvia, näyttelyiden ja tapahtumien dokumentointikuvia sekä väridiakuvia kotimaisesta ja kansainvälisestä nykyaiteesta. Hankintoja on tehty 20 päänumeroa, jotka käsittävät yhteensä 555 yksittäistä valokuvaa tai diakuvaa. Diakokoelmista on koottu koulujen ja harrastuspiirien käyttöön seuraavat diasarjat:

- INTO LINTURI
Satakuntalaisen maiseman ja ihmisen kuvaaja (36 diaa)
- KOLME AKVARELLISTIA
Erkki Hirvelä, Inari Krohn ja Carl Wargh (33 diaa)
- VIOLET SOL
Tanskan nuorta ekspressionismia (10 diaa)
- RANSKALAISTA GRAFIIKKA
Pablo Picasson, Georges Braquen, Henri Toulouse-Lautrecin, Pierre Bonnardin, Edouard Vuillardin ja Henri Matissen grafiikkaa (Marise Gullichsenin kokoelmasta) (n. 50 diaa)
- 1900-LUVUN TAIDETTA
Pariisin modernin taiteen museon kokoelmista (20 diaa)

Lehtileikearkistoon on koottu taidemuseota ja sen toimintaa sekä kuvataidetta yleensä käsittävää leikemateriaalia. Arkiston materiaalista on laadittu erillinen kortisto.

Toimittaja Arvo Mäki on lahjoittanut kaupungin kuvataidelautakunnan toimintaan liittyvää, monipuolista arkistomateriaalia useita mappeja. Aineisto käsittää varsinaisten pöytäkirjojen ulkopuolista aineistoa, valokuvia, negatiiveja, lehtileikkeitä, tilastoja ja muita selvityksiä, joita toimittaja Mäki henkilökohtaisesti on kartuttanut. Aineiston järjestelytyöt on aloitettu.

Porin taidemuseon käsikirjasto on kertomusvuoden aikana karttunut 80 uudella teoksella. Kertomusvuoden lopussa käsikirjastossa oli 175 teosta. Kirjallisuutta ja arkistomateriaalia ovat lahjoittaneet Arvo Mäki, Aimo Ruusunen, Pertti Ala-Outinen, M.R. Hall, Pentti Kaskipuro, Theodor Ahrenberg, Rolando Pierracini (Eurographica), Teresa Sowińska, Marketta Seppälä, Arne Olsson, Alvar Aalto –museo ja Rauman taidemuseo.

4.3 Näyttelytoiminta

Kertomusvuonna Porin taidemuseossa järjestettiin 16 näyttelyä, jotka esittelivät kuvataiteen eri alueita, kotimaista ja kansainvälistä taidetta. Näyttelyiden järjestämisessä oltiin yhteistyössä Suomen Taidegraafikot r.y:n, Pohjoismaisen taidekeskuksen, Italian Kulttuuri-Instituutin, Alvar Aalto –museon, Suomen Taiteilijaseuran ja Opetusministeriön sekä taiteilijaryhmien ja yksityisten taiteilijoiden kanssa.

Museon kokoamista näyttelyistä laajimmat olivat Into Linturin ja Taisto Ahtolan takautuvat näyttelyt. Linturin näyttelyä edelsi laaja taiteilijan tuotannon inventointi- ja valokuvaustyö.

Näyttelyt taidemuseossa:

21.12.-20.01.	SUOMALAISTA TAIDEGRAFIikka
01.02.-17.02.	VIOLET SOL – 8 tanskalaista taidemaalaria
20.02.– 09.03.	HANNU ARTINAHO, JARMO MÄKILÄ, PERTTU NÄSÄNEN JA REIJO VILJANEN
13.03. – 07.04.	ITALIALAISTA NYKYTAIDETTA Alberto Burriin, Enrico Pauluccin ja Walter Piacessin grafiikkaa
12.04. – 04.05.	RANSKALAINEN JA ITALIALAINEN KUVA ALVAR AALLOSTA André Bellequie, Näkökulma Alvar Aaltoon Leonardo Mosso, Systemaattinen ja struktuurallinen lähestymistapa Alvar Aallon arkkitehtuuriin
12.04. - 04.05.	LAURI SANTTU, piirustuksia
09.05.- 25.05.	MATTI KULMALA
30.05.- 22.06.	SAKARI ALANEN, CAROLUS ENCKELL, PEKKA RYYNÄNEN JA REIJO VILJANEN
27.07. – 24.08.	TANSKAN GRAFIKAN NUORIA SINIKA PALONEN, maalauksia
06.09. – 21.09.	PUOLALAISIA KUVIA Maalauksia, piirustuksia, grafiikkaa
27.09. – 15.10.	INTO LINTURI Porin päivän 1980 taiteilija
19.10. – 16.11.	TAISTO AHTOLA Retrospektiivinen näyttely
21.11. – 14.12.	PENTTI KASKIPURO HANS D. VOSS Grafiikkaa
19.12. – 18.01.	ERKKI HIRVELÄ, INARI KROHN, CARL WARGH Akvarelleja

Näyttelyt Sampolan palvelukeskuksessa:

26.09. – 18.01.	HARRASTAJATAITEEN VUOSINÄYTTELYLY järj. Porin työväen Kuvataiteen Ystävät r.y. ja Porin taidemuseo
19.12. – 18.01.	TYÖ JA TYÖTTÖMYYS Taidemaalariiliton teemanäyttely

Lainattavat pienoisnäyttelyt

Porin kaupungin taidekokoelmista on koottu suomalaista taidegrafiikkaa ja sen eri menetelmiä esittelevät pienoisnäyttelyt:

SUOMALAISTA TAIDEGRAFIKKAA I

Marjatta Hanhijoki, Ilppo Heikuri, Outi Heiskanen, Raimo Kanerva, Juho Karjalainen, Helmi Kuusi, Einari Levo, Helge Riskula ja Heli Salonen.
16 teosta.

SUOMALAISTA TAIDEGRAFIKKAA II

Lauri Ahlgren, Marjatta Hanhijoki, Matti Helenius, Erkki Hervo, Manno Kalliomäki, Raimo Kanerva, Ensio Lamberg, Seppo Mattinen, Ernst Mether-Borgström, Aune Mikkonen, Antti Ojala, Tuulikki Pietilä, Helge Riskula ja Matti Waskilampi. 20 teosta.

Näyttelyjä ovat lainanneet Länsi-Porin yläaste ja lukio (I ja II), Ulvilan peruskoulu ja lukio (I ja II), Riihikedon yläaste ja lukio (I), Meri-Porin lukio (I ja II), Kankaanpään kaupunginkirjasto (II), Porin Ammatillinen kurssikeskus, oppilaskunta (I ja II). Meri-Porin lukioon on lainattu Sinikka Palosen ja Pekka Solinin teosryhmät.

4.4 Julkaisu- ja tiedotustoiminta

Kertomusvuoden aikana toimitettiin kevät-, kesä- ja syyskaudelle näyttelyohjelmisto –tiedotteet sekä kunkin näyttelyn yhteydessä erilliset näyttelytiedotteet. Näyttelyistä järjestettiin tiedotustilaisuudet lehdistölle ja alueradiolle sekä painatettiin kutsukortteja ja julisteita. Taisto Ahtolan retrospektiivisen näyttelyn juliste painatettiin värillisenä ja sitä myös myytiin yleisölle omakustannushintaan.

Taidemuseota ja sen toimintaa esittelevä tiedotelehti painatettiin tabloid-kokoisena, 8-sivuisena ja 50.000 kpl:een painoksena. Lehti jaettiin ilmaisjakeluna jokaiseen talouteen Porissa. Maakunnassa sitä on levitetty eri järjestöjen ja laitosten välityksellä.

Taidemuseon näyttelyistä on säännöllisesti julkaistu ilmoitus Taide -lehdessä.

4.5. Esitelmät ja esitykset

Museossa järjestettiin kertomusvuoden aikana näyttelyjen avajaisesitysten lisäksi seuraavat esitelmätilaisuudet:

- 18.01. Rehtori Pertti Ala-Outinen, ”Taidegraafiikan menetelmistä”,
järj. Porin taidemuseo
- 20.01. Taidegraafikko Hannu Artinaho, ”Taidegraafiikan
menetelmistä”, järj. Porin taidemuseo
- 23.10. FM soili Sinisalo, ”Suomen 1960- ja 70-lukujen taide”,
järj. Porin taidemuseon kannatusyhdistys r.y.
- 09.03. Taidemaalari Jarmo Mäkilä, ”Värioppi”, järj. Porin
Porin taidemuseo
Taidemaalari Perttu Näsänen, ”Realismin näköaloista”,
järj. Porin taidemuseo
- 19.10. Professori Taisto Ahtola, näyttelyn esittely, järj. Porin
taidemuseo
- 02.11. ”
- 16.11. ”
- 06.11. Taiteilija Olavi Jalkanen, ”Akvarellitekniikasta”, järj. Porin
Porin Saskia r.y.
- 23.08. Lasten Kuvalystit, järj. Porin taidemuseon
kannatusyhdistys r.y.

Museota ja sen toimintaa on esitelty useille ryhmille myös varsinaisten aukioloaikojen ulkopuolella.

4.5 Muu toiminta

Museossa ovat kertomusvuoden aikana vierailleet pääministeri Mauno Koivisto seurueineen, minkä vierailun yhteydessä järjestettiin kaupungin tiedotustilaisuus, sekä Suomen maaherrat vaimoineen. Lisäksi museossa on vierailut lukuisia ryhmiä mm. Neuvostoliitosta, Unkarista ja DDR:stä.

Puolalaisia kuvia –näyttelyn avajaisissa vieraili Puolan kulttuuriattasea Halina Jblonska ja näyttelyn komissaari Teresa Sowińska.

Museon tiloja ovat kertomusvuoden aikana käyttäneet Porin kaupunginhallitus, Porin kaupungin kuvataidelautakunta, Porin kaupungin kulttuurilautakunta, Porin kaupungin taidemuseotoimikunta, Porin taidemuseon kannatusyhdistys r.y., SNS:n Porin osasto, Suomi-Puola –seuran Porin osasto, Porin Saskia r.y., Pori-Seura, Satakunnan luonnonsuojeluyhdistys r.y., Porin Akateemiset Naiset, Satakunnan puutarhaseura, Kansalliset eläkeläiset r.y., Lions Club, Porin sihteeriyhdistys, Teljän Martat, Rakennustyöläisten liitto r.y., Porin Työväen Kuvataiteen Ystävät r.y., Satakunnan Kulttuuridemokraatit r.y., TSL, KSL, Porin Teatterikerho ja Manuscript –63.

Kaupungin kulttuurilautakunta järjesti taidemuseon tiloissa 15.10.1980 Barokkikonsertin, jossa esiintyivät Seppo Siirala, kitara ja Jarmo Munter, nokkahuilu.

5. TALOUS

Porin taidemuseon menot ja tulot olivat kertomusvuonna seuraavat:

Menot

Hallinto ja jakamattomat erät

Palkat	152.763,57
Muut henkilöstömenot	23.909,67
Tarvikkeet	34.177,41
Huoneistomenot	141.720,24
Palvelukset	45.379,98
Muut menot	<u>9.144,08</u>
	407.094,95

Näyttelytoiminta

Palkat	15.377,23
Muut henkilöstömenot	3.480,42
Tarvikkeet	12.477,46
Palvelukset	<u>23.532,89</u>
	54.838,00

Taidekokoelmat

Palkat	44.153,02
Muut henkilöstömenot	5.496,51
Tarvikkeet	89.990,20
Palvelukset	<u>12.617,70</u>
	152.257,43

Tulot

Hallinto ja jakamattomat erät

Valtionosuudet	12.000,00
Korvaukset valtiolta	26.441,27
Maksut ja korvaukset	2.902,45
Vuokrat	2.175,00